

## SPECYFIKACJA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT

|                                                                 |                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| JEDNOSTKA<br>PROJEKTOWA                                         | <b>Przedsiębiorstwo Inżynieryjne Kelvin Sp. z o.o.<br/>ul. Orła 10 lok. 2, 85-301 Bydgoszcz</b> |
| NAZWA ZAMIERZENIA<br>BUDOWLANEGO                                | <b>Termomodernizacja<br/>budynku gminnego (mieszkalnego)<br/>Zimna Woda 27</b>                  |
| NAZWA OBIEKTU<br>BUDOWLANEGO                                    | <b>Budynek mieszkalny, wielorodzinny</b>                                                        |
| ADRES OBIEKTU<br>BUDOWLANEGO                                    | <b>Zimna Woda 27, 59-307 Zimna Woda</b>                                                         |
| KATEGORIA OBIEKTU                                               | <b>Kategoria XIII – pozostałe budynki mieszkalne</b>                                            |
| NAZWA I NUMER<br>OBREBU<br>EWIDENCYJNEGO ORAZ<br>NUMERY DZIAŁEK | <b>obr_Zimna Woda, nr dz. 62/1</b>                                                              |
| INWESTOR                                                        | <b>Gmina Lubin</b>                                                                              |
| ADRES INWESTORA                                                 | <b>ul. Księcia Ludwika I nr 3, 59-300 Lubin</b>                                                 |

.....

**mgr arch. Lidia Wilneczyc**

**nr upr. KL-108/90**

## SPIS TREŚCI

|                                                                              |    |
|------------------------------------------------------------------------------|----|
| ST 0 WYMAGANIA OGÓLNE.....                                                   | 3  |
| 2) WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYROBÓW BUDOWLANYCH .....                             | 6  |
| 3) WYMAGANIA DOTYCZĄCE MASZYN I SPRZĘTU.....                                 | 6  |
| 4) WYMAGANIA DOTYCZĄCE ŚRODKÓW TRANSPORTU .....                              | 6  |
| 5) WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYKONANIA ROBÓT BUDOWLANYCH.....                      | 7  |
| 6) KONTROLA , BADANIA ORAZ ODBIÓR WYROBÓW ORAZ ROBÓT<br>BUDOWLANYCH .....    | 7  |
| 7) WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZEDMIARU I OBMIARU ROBÓT .....                      | 10 |
| 8) OPIS SPOSOBU ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH.....                               | 10 |
| 9) OPIS SPOSOBU ROZLICZENIA ROBÓT TYMCZASOWYCH I PRAC<br>TOWARZYSZĄCYCH..... | 10 |
| 10) DOKUMENTY ODNIESIENIA.....                                               | 10 |
| ST 2.1 ROBOTY BUDOWLANE .....                                                | 12 |
| ST 2.2 ROBOTY WYKOŃCZENIOWE .....                                            | 16 |
| ST 31 INSTALACJE WOD-KAN .....                                               | 18 |
| ST 34 WENTYLACJA.....                                                        | 19 |
| ST 36 INSTALACJE ELEKTRYCZNE.....                                            | 21 |

## **ST 0 WYMAGANIA OGÓLNE**

### **1) CZĘŚĆ OGÓLNA**

Zakres stosowania ST

Specyfikacje Techniczne stanowią część Dokumentów Przetargowych i Kontraktowych i należy je stosować w zlecaniu i wykonaniu robót wymienionych w projekcie.

Zakres zadania objętego specyfikacją

ST 0 WYMAGANIA OGÓLNE

ST 2.1 ROBOTY BUDOWLANE

ST 2.2 ROBOTY WYKOŃCZENIOWE

ST 31 INSTALACJE WOD-KAN

ST 33 INSTALACJE C.O

ST 34 WENTYLACJA

ST 36 INSTALACJE ELEKTRYCZNE

ST 37 INSTALACJE TELETECHNICZNE

#### **KODY CPV**

|      |      |   |   |                                                     |
|------|------|---|---|-----------------------------------------------------|
| 4422 | 0000 | - | 9 | Stolarka budowlana                                  |
| 4421 | 0000 | - | 5 | Konstrukcje i części konstrukcji                    |
| 4480 | 0000 | - | 8 | Farby                                               |
| 4442 | 0000 | - | 8 | Wyroby stosowane w budownictwie                     |
| 4410 | 0000 | - | 1 | Materiały konstrukcyjne                             |
| 4500 | 0000 | - | 7 | Roboty budowlane                                    |
| 4530 | 0000 | - | 0 | Roboty instalacyjne w budynkach                     |
| 4535 | 0000 | - | 5 | Roboty mechaniczne                                  |
| 4533 | 0000 | - | 9 | Roboty sanitarne                                    |
| 4532 | 0000 | - | 6 | Roboty izolacyjne                                   |
| 4531 | 0000 | - | 3 | Roboty elektryczne                                  |
| 4531 | 7000 | - | 2 | Inne roboty elektryczne                             |
| 4531 | 6000 | - | 5 | Sprzęt oświetleniowy i sygnalizacyjny               |
| 4543 | 0000 | - | 6 | Roboty wykończeniowe pozostałe                      |
| 4544 | 0000 | - | 3 | Roboty malarskie                                    |
| 4543 | 0000 | - | 0 | Pokrywanie podłóg i ścian                           |
| 3100 | 0000 | - | 6 | Maszyny, aparatura, urządzenia i wyroby elektryczne |
| 3170 | 0000 | - | 3 | Urządzenia elektryczne                              |
| 3160 | 0000 | - | 2 | Aparaty elektryczne                                 |

### **WYSZCZEGÓLNIENIE I OPIS PRAC TOWARZYSZĄCYCH I ROBÓT TYMCZASOWYCH**

Prace towarzyszące to roboty wytyczające trasy, sporządzenie harmonogramów prac, sporządzenie dokumentacji powykonawczej, zabezpieczające stanowiska montażu, prace porządkowe Roboty towarzyszące które wykonawca powinien uwzględnić przy wycenie to wytyczanie , sporządzenie dokumentacji powykonawczej w 3 egz. w wersji papierowej i 3 egz. w wersji elektronicznej w formacie pdf. i dwg. Ponadto wykonawca powinien uwzględnić prace porządkujące i zabezpieczające miejsca montażu i drogi transportu materiałów z uwzględnieniem codziennego ich wykonania.

**Informacja o terenie budowy:****Wymagania ogólne dotyczące robót:**

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za ich zgodność z dokumentacją projektową, specyfikacją techniczną i poleceniami inspektora nadzoru.

**Przekazanie terenu budowy:**

Zamawiający, w terminie określonym w dokumentach umowy przekaze wykonawcy teren budowy wraz ze wszystkimi wymaganymi uzgodnieniami prawnymi i administracyjnymi.

**Zgodność robót z dokumentacją projektową i ST:**

Dokumentacja projektowa, ST oraz dodatkowe dokumenty przekazane Wykonawcy stanowią załączniki do umowy, a wymagania wyszczególnione w choćby jednym z nich są obowiązujące dla Wykonawcy tak, jakby zawarte były w całej dokumentacji.

W przypadku stwierdzenia ewentualnych rozbieżności podane na rysunku wielkości liczbowe wymiarów są ważniejsze od odczytu ze skali rysunków. Wszystkie wykonane roboty i dostarczone materiały mają być zgodne z dokumentacją projektową i ST. Wielkości określone w dokumentacji projektowej i w ST będą uważane za wartości docelowe, od których dopuszczalne są odchylenia w ramach określonego przedziału tolerancji. Cechy materiałów i elementów budowli muszą być jednorodne i wykazywać zgodność z określonymi wymaganiami, a rozrzuty tych cech nie mogą przekraczać dopuszczalnego przedziału tolerancji. W przypadku, gdy dostarczone materiały lub wykonane roboty nie będą zgodne z dokumentacją projektową lub ST i mają wpływ na niezadowalającą jakość elementu budowli, to takie materiały zostaną zastąpione innymi, a elementy budowli rozebrane i wykonane ponownie na koszt wykonawcy.

**Czas pracy:**

Wszystkie roboty wykonawca może realizować na podstawie uzgodnionego na piśmie z użytkownikiem obiektu - harmonogramu. Wykonawca przedstawi do akceptacji Zamawiającemu przed wejściem na budowę harmonogram realizowanych prac.

**Ochrona własności publicznej i prywatnej:**

Wykonawca odpowiada za ochronę instalacji i urządzeń, takie jak rurociągi, kable itp. Wykonawca zapewni właściwe oznaczenie i zabezpieczenie przed uszkodzeniem tych instalacji i urządzeń w czasie trwania budowy. O fakcie przypadkowego uszkodzenia tych instalacji Wykonawca bezzwłocznie powiadomi Inspektora nadzoru i zainteresowanych użytkowników oraz będzie z nimi współpracował, dostarczając wszelkiej pomocy potrzebnej przy dokonywaniu napraw. Wykonawca będzie odpowiadać za wszelkie spowodowane przez jego działania uszkodzenia instalacji.

**Ochrona środowiska:**

Wykonawca ma obowiązek znać i stosować w czasie prowadzenia robót wszelkie przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego. W okresie trwania budowy i wykonywania robót Wykonawca będzie podejmować wszelkie konieczne kroki mające na celu stosowanie się do przepisów i norm dotyczących ochrony środowiska na terenie i wokół terenu budowy oraz będzie unikać uszkodzeń lub uciążliwości dla osób lub własności społecznej, a wynikających ze skażenia, hałasu lub innych przyczyn powstałych w następstwie jego sposobu działania.

### **Bezpieczeństwo i higiena pracy:**

Podczas realizacji robót Wykonawca będzie przestrzegać przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. W szczególności Wykonawca ma obowiązek zadbać, aby personel nie wykonywał pracy w warunkach niebezpiecznych, szkodliwych dla zdrowia oraz nie spełniających odpowiednich wymagań sanitarnych. Wykonawca zapewni i będzie utrzymywał wszelkie urządzenia zabezpieczające, socjalne oraz sprzęt i odpowiednią odzież dla ochrony życia i zdrowia osób zatrudnionych na budowie. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z wypełnieniem wymagań określonych powyżej nie podlegają odrębnej zapłacie i są uwzględnione w cenie umownej.

### **Zabezpieczenie terenu budowy:**

Wykonawca jest zobowiązany do zabezpieczenia terenu budowy w okresie trwania realizacji kontraktu aż do zakończenia i odbioru ostatecznego robót.

Koszt zabezpieczenia terenu budowy nie podlega odrębnej zapłacie i przyjmuje się, że jest włączony w cenę umowną.

### **Ochrona przeciwpożarowa:**

Wykonawca będzie przestrzegać przepisy ochrony przeciwpożarowej.

### **Zaplecze dla wykonawcy:**

Ustalenia dotyczące zaplecza dla Wykonawcy zostaną wskazane w protokole przekazania terenu budowy.

### **Zabezpieczenie dróg komunikacyjnych:**

Wykonawca zabezpieczy przed zniszczeniem lub zabrudzeniem zewnętrzne i wewnętrzne drogi transportu materiałów montażowych i demontażowych. Wszelkie uszkodzenia lub zabrudzenia zostaną usunięte przez Wykonawcę i na jego koszt **w sposób wskazany przez Zamawiającego.**

Definicje określeń użytych w specyfikacji:

IQ - etap Kwalifikacji Instalacji

Proces sprawdzania instalacji w celu zapewnienia, że elementy spełniają zatwierdzonej specyfikacji i są prawidłowo zainstalowane i w celu sprawdzenia jak ta informacja jest zapisana.

OQ - etap Kwalifikacji Operacyjnej podzespołów

Proces testowania w celu zapewnienia, że poszczególne składniki i systemy pracują zgodnie ze specyfikacją i w celu sprawdzenia jak ta informacja jest zapisana.

PQ - etap Kwalifikowania Działania

Proces testowania w celu zapewnienia, że proste i złożone funkcje systemów pracują zgodnie z uzgodnionymi kryteriami funkcjonowania i w celu sprawdzenia jak ta informacja jest zapisana.

## **2) WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYROBÓW BUDOWLANYCH**

### **Materiały**

Źródła uzyskania materiałów do elementów konstrukcyjnych Wykonawca przedstawi Inspektorowi nadzoru szczegółowe informacje dotyczące zamówienia odpowiednie aprobaty techniczne do zatwierdzenia przez Inspektora nadzoru. Pozostałe materiały budowlane powinny spełniać wymagania jakościowe określone Polskimi Normami, aprobatami technicznymi, o których mowa w Specyfikacjach Technicznych (ST).

### **Wariantowe stosowanie materiałów:**

Jeśli dokumentacja projektowa lub ST przewidują możliwość zastosowania różnych rodzajów materiałów do wykonywania poszczególnych elementów robót Wykonawca powiadomi Inspektora nadzoru o zamiarze zastosowania konkretnego rodzaju materiału. Wybrany i zaakceptowany rodzaj materiału nie może być później zamieniany bez zgody Inspektora nadzoru.

### **Przechowywanie:**

Wykonawca będzie odpowiedzialny za ochronę robót i za wszelkie materiały i urządzenia używane do robót od daty rozpoczęcia do daty odbioru końcowego.

### **Transport:**

Wykonawca jest zobowiązany do stosowania takich środków transportu, które nie wpłyną niekorzystnie na jakość wykonywanych robót i właściwości przewożonych materiałów. Liczba środków transportu będzie zapewniać prowadzenie robót zgodnie z zasadami określonymi w dokumentacji projektowej, ST i wskazaniach Inspektora nadzoru w terminie przewidzianym w umowie. Odległość wywozu do punktu utylizacji – 11 km Transport poziomy i pionowy wewnątrz budynku – ręczny.

### **Warunki dostawy:**

Przy ruchu na drogach publicznych pojazdy będą spełniać wymagania dotyczące przepisów ruchu drogowego w odniesieniu do dopuszczalnych obciążeń na osie i innych parametrów technicznych.

### **Składowanie:**

Wykonawca zapewni, aby tymczasowo składowane materiały, do czasu, gdy będą one potrzebne do roboty, były zabezpieczone przed zniszczeniem, zachowały swoją jakość i właściwości do robót i były dostępne do kontroli przez Inspektora nadzoru. Miejsca czasowego składowania materiałów będą zlokalizowane w obrębie terenu budowy w miejscach uzgodnionych z Inspektorem nadzoru.

### **Kontrola jakości:**

Dostarczone przez Wykonawcę materiały będą podlegać kontroli.

## **3) WYMAGANIA DOTYCZĄCE MASZYN I SPRZĘTU**

Wykonawca jest zobowiązany do używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywania robót.

## **4) WYMAGANIA DOTYCZĄCE ŚRODKÓW TRANSPORTU**

Transport materiałów i sprzętu wewnątrz budynku zarówno poziomy jak i pionowy – ręczny.

## **5) WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYKONANIA ROBÓT BUDOWLANYCH**

Koszty związane ze składowaniem i utylizacją gruzu i elementów z demontaży na miejskim wysypisku ponosi Wykonawca. Wykonawca jest odpowiedzialny za prowadzenie robót zgodnie z umową oraz za jakość zastosowanych materiałów i wykonywanych robót, za ich zgodność z dokumentacją projektową, wymaganiami ST oraz poleceń Inspektora nadzoru. Sposób wykonania i transportu zapraw: zaprawy wytwarzane na placu budowy, transportowane ręcznie do miejsca wbudowania przy jednoczesnym zabezpieczeniu przez Wykonawcę wszystkich dróg transportu poziomego i pionowego; przy prowadzeniu robót na dziedzińcu budynku Wykonawca będzie musiał zabezpieczyć wszystkie elementy, które będą narażone na zabrudzenia tj.: do obowiązków Wykonawcy należeć będzie codzienne sprzątanie ciągów komunikacyjnych eksploatowanych przez Wykonawcę w czasie prowadzenia robót; Wykonawca na bieżąco będzie musiał dokonywać ich sprzątania.

### **Sposób wykończenia:**

Sposób wykończenia poszczególnych rodzajów robót – zgodnie z właściwymi aktami normatywnymi.

### **Tolerancje wymiarów:**

Przy trasowaniu przebiegów tras i lokalizacji zachować tolerancję – 1cm. Dopuszczalne odchyłki od poziomu i pionu – 1°.

### **Odcinki robót:**

Odcinkami robót są poszczególne kondygnacje w każdym ze skrzydeł budynku.

### **Przerwy i ograniczenia:**

Przerwy w prowadzonych robotach muszą uwzględniać wytyczne Zamawiającego.

### **Wymagania specjalne:**

Wykonawca jest zobowiązany każdorazowo przed godzinami pracy urzędu doprowadzić pomieszczenia i drogi transportowe do porządku na własny koszt.

## **6) KONTROLA , BADANIA ORAZ ODBIÓR WYROBÓW ORAZ ROBÓT BUDOWLANYCH**

### **Kontrola jakości robót**

Kontrola jakości robót winna odbywać się według niżej opisanej procedury:

### **Kwalifikacja Instalacji (IQ)**

Celem Kwalifikacji Instalacji jest zapewnienie, aby zainstalowane elementy były wykalibrowane i zainstalowane zgodnie ze specyfikacją. Próby te powinny być dokumentowane.

Uzyskuje się to przez:

- Identyfikację elementów każdego systemu
- Systematyczne sprawdzenie i spisanie elementów po ich zainstalowaniu przy wykorzystaniu ich standardowej dokumentacji.
- Umożliwia to sprawdzenie, że zainstalowano elementy zgodne z ofertą. Umożliwia to także wykrycie na wczesnym etapie, każdego niewłaściwego elementu, jego braku lub nieprawidłowego zainstalowania i zapewnienie maksymalnie dostępnego czasu dla wykrywania i wymianę co minimalizuje wpływ na program

## **Książki kwalifikacyjne**

Książki kwalifikacyjne zawierają wymagania inżynierskie, odbiorcze i dla prób niezbędne do wykonania kwalifikacji IQ, OQ i PQ dla obiektu.

Są one wykonywane dla każdego systemu i grupy systemów. Na przykład każdy system klimatyzacji i wentylacji ma swoją własną książkę kwalifikacyjną, ale książka kwalifikacyjna grupy powinna być wykonana w celu zapewnienia możliwości jednoczesnego wykonania prób.

Indywidualne wymagania dla prób IQ, OQ i PQ dla każdego obiektu razem z wymaganiami bezpieczeństwa i wymaganiami dotyczącymi dokumentacji są zebrane w Kartach Protokołów Systemu. Te zestawienia wymagań są znane jako Protokoły dla określonego obiektu. Karty Protokołów powinny zawierać miejsca na podpisy potwierdzające, że wymagania protokołów są spełnione. Karty protokołów mają być następnie włączone do Książki Kwalifikacyjnej Obiektu.

Protokoły są również dostarczane w celu spełnienia wymagań dla grup obiektów współpracujących. Te Karty Protokołów Grup zawierają wymagania, że indywidualne Protokoły Obiektu są prawidłowe, że próby są wykonane, że dostępne są części zamienne itd. Protokoły Grupy są włączane do określonej Książki Kwalifikacyjnej Grupy.

Książka Kwalifikacyjna Grupy i jej indywidualne protokoły są podstawą dla Procesu Kwalifikacji Obiektu. Ich przygotowanie i użycie jest niezbędne dla wykonania i udokumentowania Procesu Kwalifikacji.

## **Wykonanie i zestawienie Kwalifikacji Instalacji**

Podczas budowy po wykonaniu części obiektu lub po wykonaniu całego obiektu, jest on poddawany inspekcji a wyniki są rejestrowane na kartach zawartych w książce kwalifikacyjnej obiektu.

Obiekt należy sprawdzić w odniesieniu do rysunków konstrukcyjnych, i w celu sprawdzenia że wszystkie elementy są zainstalowane. Każde odstępstwo od specyfikacji nie zarejestrowane Rejestrze Zmian Projektowych lub złe wykonanie powinno być zanotowane a odpowiednie odpowiedzialne osoby poinformowane.

Gdy inspekcja IQ wybranych obiektów zostanie wykonana, można rozpocząć prace w zakresie OQ. Wykonywanie OQ przed zakończeniem IQ może być powodem nieudanych prac.

## **Etap Kwalifikacji Operacyjnej podzespołów (OQ)**

Celem Kwalifikacji Operacyjnej jest ustalenie, że poszczególne elementy i systemu pracując spełniają specyfikacje podane w projekcie i spisanie wyników tych ustaleń.

Kwalifikacja Operacyjna na poziomie elementów może być spisana na takiej samej karcie jak informacje IQ dla tych elementów. Metoda sprawdzenia powinna być określona wstępnie przed rozpoczęciem prac. Testowanie zapewnia, że wszystkie elementy obiektów pracują prawidłowo dzięki czemu obiekty będą pracować zgodnie ze specyfikacją.

## **Wykonanie i zestawienie Kwalifikacji Operacyjnej**

Po sprawdzeniu testów IQ i stwierdzeniu, że są do zaakceptowania, można zacząć następną fazę.



Wyniki prób OQ należy zapisać na odpowiednich kartach testowanych. Wyniki dla każdego systemu należy przejrzeć i wykonać raport.

Po potwierdzeniu wyników, można zacząć następną fazę przyjmując, że wszystkie inne związane obiekty mają taki sam status. Gdy wyniki nie są do zaakceptowania należy wykonać poprawki i ponowne próby.

Na tym etapie instalacja powinna być zakończona. Pozwoli to na przejrzanie listy prac dodatkowych i wydanie "Potwierdzonej Listy Prac Dodatkowych".

### **Kwalifikacja Działania PQ**

Celem Kwalifikacji Działania jest zademonstrowanie, że samodzielne i złożone obiekty pracują zgodnie z uzgodnionymi kryteriami. Wykonuje się te próby korzystając z uzgodnionej metody testowania i zapisując wyniki na standardowych kartach prób. Próby są również wykonywane są w warunkach pracy kilku obiektów. Są to Protokoły Prób Grupowych wymagające współpracy różnych obiektów. Próba ta zapewnia, że system będzie pracował spójnie i niezawodnie spełniając wyspecyfikowane wymagania.

### **Wykonanie i zestawienie Kwalifikacji Działania**

Kwalifikacja Działania zdefiniowana w Książkach Kwalifikacyjnych może teraz być wykonana a wyniki należy spisać na odpowiednich arkuszach prób. Wyniki Kwalifikacji Działania należy przejrzeć i sporządzić raport dla zatwierdzenia. Rysunki wykonawcze dla obiektów również należy sprawdzić i zatwierdzić. (Może to być formalna weryfikacja prób wykonanych podczas IQ).

### **Raport kwalifikacji obiektu**

Wyniki wszystkich prób IQ, OQ i PQ należy teraz przejrzeć i zestawić Raport Kwalifikacji Obiektu. Ten raport będzie zawierał wszystkie wyniki i zalecane prace.

### **Oddanie ukończonego obiektu**

Jest to scalenie wszystkich dokumentacji obejmujących Kwalifikację Obiektu w łatwym do wykonania formacie i oficjalne oddanie przez Zespół (odpowiedzialny za budowę obiektu) Użytkownikowi (odpowiedzialny za utrzymanie obiektu).

### **Kompletowanie przekazania obiektu**

Przekazanie jest aktem przekazania odpowiedzialności za obiekt do Użytkownika. Wszystkie główne prace muszą być zakończone i dokumentacja ma być dostarczona w celu wykazania, że cały obiekt pracuje zgodnie z intencją projektu zatwierdzonego podczas Formalnego Przeglądu Kwalifikacyjnego Projektu.

Dokumentacja projektowa powinna być zebrana włącznie z zatwierdzonym Raportem Kwalifikacji Obiektu w celu przekazania do Zamawiającego

Każdy element powinien być umieszczony na Zatwierdzonej Roboczej Dodatkowej Liście. Praca ta może obejmować mały zakres i nie może mieć wpływu na zatwierdzenie rozpoczęcia eksploatacji. Większość prac powinna być zakończona przed przekazaniem.

### **Pobieranie próbek**

Próbki będą pobierane losowo. Zaleca się stosowanie statystycznych metod pobierania próbek, opartych na zasadzie, że wszystkie jednostkowe elementy produkcji mogą być z jednakowym prawdopodobieństwem wytypowane do badań.

Inspektor nadzoru będzie mieć zapewnioną możliwość udziału w pobieraniu próbek.

Na zlecenie Inspektora nadzoru Wykonawca będzie przeprowadzać dodatkowe badania tych materiałów, które budzą wątpliwość co do jakości, o ile kwestionowane materiały nie zostaną przez Wykonawcę usunięte lub ulepszone z własnej woli. Koszty tych dodatkowych badań pokrywa Wykonawca tylko w przypadku stwierdzenia usterek; w przeciwnym przypadku koszty te pokrywa Zamawiający.

Pojemniki do pobierania próbek będą dostarczone przez Wykonawcę i zatwierdzone przez Inspektora nadzoru. Próbki dostarczone przez Wykonawcę do badań będą odpowiednio opisane i oznakowane, w sposób zaakceptowany przez Inspektora nadzoru.

### **Certyfikaty i deklaracje**

Inspektor nadzoru może dopuścić do użycia tylko te wyroby i materiały, które:

a) posiadają certyfikat na znak bezpieczeństwa wykazujący, że zapewniono zgodność z kryteriami technicznymi określonymi na podstawie Polskich Norm, aprobat technicznych oraz właściwych przepisów i informacji o ich istnieniu zgodnie z rozporządzeniem MSWiA z 1998 r. (Dz.U.99/98). Posiadają deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z:  
-Polską Normą lub:  
-aprobata techniczna w przypadku wyrobów, dla których nie ustanowiono Polskiej Normy, jeżeli nie są objęte certyfikacją określoną w pkt.1 i które spełniają wymogi ST.  
-znajdują się w wykazie wyrobów, o którym mowa w rozporządzeniu MSWiA z 1998 r. (Dz.U.98/99).

W przypadku materiałów, dla których ww. dokumenty są wymagane przez ST, każda ich partia dostarczona do robót będzie posiadać te dokumenty, określające w sposób jednoznaczny jej cechy. Jakiegokolwiek materiały, które nie spełniają tych wymagań będą odrzucone.

### **7) WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZEDMIARU I OBMIARU ROBÓT**

Obmiar robót winien być zgodny z projektem i umową

### **8) OPIS SPOSOBU ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH**

Zgodnie z umową

### **9) OPIS SPOSOBU ROZLICZENIA ROBÓT TYMCZASOWYCH I PRAC TOWARZYSZĄCYCH**

Zgodnie z umową

### **10) DOKUMENTY ODNIESIENIA**

#### **Dokumenty budowy**

Dziennik budowy jest wymaganym dokumentem wewnętrznym obowiązującym Zamawiającego i Wykonawcę w okresie od przekazania Wykonawcy terenu budowy do końca okresu gwarancyjnego. Prowadzenie dziennika budowy zgodnie z § 45 ustawy Prawo budowlane spoczywa na kierowniku budowy.

Zapisy w dzienniku budowy będą dokonywane na bieżąco i będą dotyczyć przebiegu robót, stanu bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz technicznej strony budowy.

Zapisy będą czytelne, dokonane trwałą techniką, w porządku chronologicznym, bezpośrednio jeden pod drugim, bez przerw.

Załączone do dziennika budowy protokoły i inne dokumenty będą oznaczone kolejnym numerem załącznika i opatrzone datą i podpisem Wykonawcy i Inspektora nadzoru.

Do dziennika budowy należy wpisywać w szczególności:

- datę przekazania Wykonawcy terenu budowy,
- datę przekazania przez Zamawiającego dokumentacji projektowej,
- uzgodnienie przez Inspektora nadzoru programu zapewnienia jakości i harmonogramów robót,
- terminy rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych elementów robót,
- przebieg robót, trudności i przeszkody w ich prowadzeniu, okresy i przyczyny przerw w robotach,
- uwagi i polecenia Inspektora nadzoru,
- daty zarządzenia wstrzymania robót, z podaniem powodu,
- zgłoszenia i daty odbiorów robót znikających i ulegających zakryciu, częściowych i ostatecznych odbiorów robót,
- wyjaśnienia, uwagi i propozycje Wykonawcy,
- dane dotyczące sposobu wykonywania zabezpieczenia robót,
- dane dotyczące jakości materiałów, pobierania próbek oraz wyniki przeprowadzonych badań z podaniem kto je przeprowadzał,
- wyniki prób poszczególnych elementów budowli z podaniem kto je przeprowadzał,
- inne istotne informacje o przebiegu robót.

Propozycje, uwagi i wyjaśnienia Wykonawcy, wpisane do dziennika budowy będą przedłożone Inspektorowi nadzoru do ustosunkowania się.

Decyzje Inspektora nadzoru wpisane do dziennika budowy Wykonawca podpisuje z zaznaczeniem ich przyjęcia lub zajęciem stanowiska.

Wpis projektanta do dziennika budowy obliguje Inspektora nadzoru do ustosunkowania się. Projektant nie jest jednak stroną umowy i nie ma uprawnień do wydawania poleceń Wykonawcy robót.

### **Pozostałe dokumenty budowy**

Do dokumentów budowy zalicza się, oprócz wymienionych, następujące dokumenty:

- protokoły przekazania terenu budowy,
- umowy cywilnoprawne z osobami trzecimi,
- protokoły odbioru robót,
- protokoły z narad i ustaleń,
- plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Przechowywanie dokumentów budowy

Dokumenty budowy będą przechowywane na terenie budowy w miejscu odpowiednio zabezpieczonym.

Zaginiecie któregokolwiek z dokumentów budowy spowoduje jego natychmiastowe odtworzenie w formie przewidzianej prawem.

Wszelkie dokumenty budowy będą zawsze dostępne dla Inspektora nadzoru i przedstawiane do wglądu na życzenie Zamawiającego.

## **ST 2.1 ROBOTY BUDOWLANE**

### **Materiały**

Źródła uzyskania materiałów do elementów konstrukcyjnych Wykonawca przedstawi Inspektorowi nadzoru szczegółowe informacje dotyczące zamówienia odpowiednie aprobaty techniczne do zatwierdzenia przez Inspektora nadzoru. Pozostałe materiały budowlane powinny spełniać wymagania jakościowe określone Polskimi Normami, aprobatami technicznymi, o których mowa w Specyfikacjach Technicznych (ST).

### **Ściany z gazobetonu**

#### **Ściany zewnętrzne**

Płyty z gazobetonu dla ścian zewnętrznych używa się w zgodnie z ich świadectwem izolacji cieplnej. Na zewnątrz nanieść należy warstwy odpowiadające zaleceniom producenta gazobetonu by zagwarantować absolutną szczelność przed zacinającym deszczem. Zagwarantować należy wysoką odporność na światło oraz na zabrudzenie. Wewnętrzne strony ścian zewnętrznej ściany z gazobetonu oddać należy w stanie gotowym do pomalowania. Przez wykonanie odpowiednich prac poprawiających wygląd ściany powinno się osiągnąć jej równomierną strukturę.

#### **Ściany wewnętrzne**

Ściany które są zaprojektowane z bloczków gazobetonowych: Należy uwzględnić odpowiednie wymagania przeciwpożarowe. Łączenia z elementami żelbetowymi należy wykonać ze stali nierdzewnej Fugi łączące ściany z innymi częściami należy oskrobać, oczyścić, wypełnić odpowiednią pianką (sznur) oraz zakończyć trwale elastyczną masą uszczelniającą nadającą się do pomalowania. Powierzchnia oddana będzie w stanie gotowym do pomalowania.

#### **Ściany murowane z pustaków**

Ściany zaprojektowane jako ściany murowane z pustaków ceramicznych wykonać używając pustaków klasy 15 MPa na zaprawie M3 MPa. Filarki międzyokienne wykonać na zaprawie M5 MPa. Ściany zaprojektowane jako murowane z cegły ceramicznej pełnej wykonać używając cegieł kl. 15 MPa na zaprawie M5 MPa

Pustaki powinny mieć sprawdzoną gęstość objętościową na zgodność z normami dla odmiany bloczków określonej w dokumentacji. Wilgotność w chwili wbudowania  $\leq 20\%$  Ściany z pustaków murować na zaprawie cementowo – wapiennej. Pustaki murować z zachowaniem wiązania jak dla cegły ceramicznej na pełne spoiny o grubości 15 mm dla spoin poziomych i 10 mm dla spoin pionowych ( dopuszczalne odchyłki grubości spoin  $\pm 3$  mm) Mury wznosić na całej ich długości, a ściany podłużne i poprzeczne wykonywać jednocześnie z odpowiednim przewiązaniem lub zakotwieniem Przed murowaniem pustaki obficie zlać wodą w celu zabezpieczenia przed odciąganiem wody przez nie Narożniki muru – według zasad wiązania pospolitego stosując na przemian przenikanie się poszczególnych warstw obu ścian, tę samą zasadę stosować przy wiązaniu ścian poprzecznych o grubości większej od 6 cm ze ścianami zewnętrznymi Mury z kanałami dymowymi, spalinowymi lub wentylacyjnymi wykonywać z cegły W tym samym murze konstrukcyjnym stosować pustaki jednakowej odmiany i klasy W murach nośnych z pustaków nie wolno wykonywać bruzd lub wnęk z wyjątkiem bruzd dla przewodów instalacji elektrycznej, wycinane za pomocą skrobaczek lub frezowania Szerokość wieńca żelbetowego w ścianie zewnętrznej z pustaków  $\geq 18$  cm,

## **Mury z cegły pełnej**

W pierwszej kolejności wykonywać mury nośne i słupy; ścianki działowe grubości poniżej 1 cegły murować nie wcześniej niż po zakończeniu ścian głównych danej kondygnacji; ścianki z elementów gipsowych murować po wykonaniu stanu surowego budynków i nakryciu go dachem, mury wykonywać warstwami do pionu i sznura, z zachowaniem prawidłowego wiązania i grubości spoin, odsadzek, wyskoków, otworów itp.,

## **Spoiny**

grubość spoin poziomych (wspornych 12+/-,+17-10 mm, grubość spoin pionowych (podłużnych i poprzecznych) 10 +/- , +15-5 mm, w murach nie otynkowanych spoiny powinny być dokładnie wypełnione zaprawą: mury przewidziane do tynkowania murować na tzw. Puste spoiny nie wypełnione przy zewnętrznych licach na głębokość 5-10 mm.

## **Udział połówek**

liczba cegieł użytych w połówkach do murowania ścian nośnych < 15% całkowitej liczby cegieł; tylko w ścianach najwyższej kondygnacji liczba ta może wynosić 50% całkowitej liczby cegieł, w filarach i słupach niedopuszczalne jest zastępowanie całych cegieł połówkami, które mogą być stosowane tylko w liczbie koniecznej do uzyskania prawidłowego wiązania.

## **Nadproża**

Należy stosować w postaci żelbetowych elementów prefabrykowanych typu L z betonu komórkowego; można również stosować nadproża z belek stalowych oraz żelbetowe pełne wykonywane na miejscu budowy, nadproża powinny być ocieplone od zewnątrz warstwą płyt z betonu komórkowego lub innego materiału izolacyjnego, minimalna długość oparcia prefabrykowanych belek nadprożowych – 9 cm z każdej strony; końce belek stalowych lub żelbetowych betonowanych na miejscu powinny się opierać na długości równej 1,5 ich wysokości, nadproża z betonu komórkowego zbrojonego należy układać na zaprawie cementowo – wapiennej marki 3 , opierając je minimum 9 cm z każdej strony.

## **Gzymsy**

Gzymsy o najprostszej konstrukcji murować z cegły na płask lub na rąb (rolkę) przez nadwieszenie cegły najwyżej 10 cm, gzymsy o większym wysięgu zbroić w spoinach pionowych bednarką lub prętami okrągłymi ze stali zbrojeniowej, gzymsy o dużym wysięgu opierać na wspornikach z belek stalowych lub żelbetowych.

Roboty murowe wykonać według wskazań:

Ścianki działowe grub. 12 cm , wykonać z cegły ceramicznej, pełnej klasy 10, na zaprawie cementowo-wapiennej m5.

Wykonane ściany i ścianki muszą być zgodne z postanowieniami normy PN-B03002:1999 oraz normą PN-87/B-02355 określającą dopuszczalne tolerancje wymiarowe murów i ścianek działowych wykonanych z cegły.

Cegła używana do murowania musi być wolna od zanieczyszczeń i kurzu.

Cegłę przed wbudowaniem należy zwilżyć wodą w celu zapobieżenia odciągania wody z zaprawy cementowo-wapiennej.

Mury i ścianki należy układać warstwami z przestrzeganiem prawideł wiązania, grubości spoin oraz zachowaniem pionu i poziomu.

Ściany zewnętrzne należy połączyć z żelbetowymi słupami za pomocą systemu kotwiącego np: JMS (Kt25/151).

Mury i ścianki należy wznosić równomiernie na całej długości .

W murach i ściankach grubość spoin powinna wynosić:

- spoiny poziome 12 mm, przy czym nie może ona być większa niż 17 mm i mniejsza niż 10 mm,
- spoiny pionowe 10 mm, przy czym nie może ona być większa niż 15 mm i mniejsza niż 5 mm,
- w ścianach działowych, zbrojonych, spoiny poziome w których układa się zbrojenie powinna być przynajmniej o 4 mm większa niż grubość układanego zbrojenia, przy zachowaniu jednak maksymalnej grubości spoiny 17 mm.

Liczba cegieł połówkowych w murach nośnych, nie zbrojonych nie może przekraczać 15% całkowitej liczby cegieł.

Zaprawy budowlane cementowo-wapienne do robót murowych muszą odpowiadać wymaganiom normy PN-90/B-14501 „Zaprawy budowlane zwykłe”. Piasek używany do wykonania zapraw budowlanych musi spełniać wymagania normy PN-79/B-06711 „Kruszywa mineralne. Piasek do zapraw budowlanych”, a w szczególności:

- nie może zawierać domieszek organicznych,
- mieć frakcje różnych wymiarów, a mianowicie: piasek drobnoziarnisty 0,25-0,5 mm, piasek średnioziarnisty 0,5-1,0 mm i piasek gruboziarnisty 1,0-2,0 mm.

Do wykonania zapraw budowlanych należy stosować cement portlandzki, zgodnie z normą PN-B-19701:1997 „Cementy powszechnego użytku” oraz wapno suchogaszzone.

Maksymalne odchyłki wykonanych murów i ścianek działowych nie mogą przekraczać:

- w pionie 20 mm na wysokości kondygnacji,
- poziome przesunięcie w osiach ścian nad i pod stropem, 20 mm,
- odchylenie od linii prostej (wybrzuszenie) 5 mm i nie więcej niż 20 mm na 10 m.

Dopuszczalne odchyłki wymiarów otworów w murach, w świetle ościeży nie mogą przekraczać:

- w przypadku otworów do 100 cm – szerokość otworu od +6 do –3mm, natomiast wysokość od +15 do –10 mm.
- w przypadku otworów powyżej 100 cm – szerokość otworu od +10 do –5 mm, natomiast wysokość od +15 do –10 mm.

Wszelkie niezbędne w ścianach bruzdy, wnęki lub wcięcia należy wykonać zgodnie z postanowieniami normy PN-B-02002:1999. Opisane wyżej warunki wykonania robót murowych będą przedmiotem odbioru przez Inspektora Nadzoru i spisany będzie protokół odbioru cząstkowego, który stanowił będzie załącznik do Dziennika budowy.

### **Ścianki działowe z płyt ogniochronnych**

Ścianki oddzielenia pożarowych wykonać z płyt ogniochronnych posiadających atest stosowny do klasy odporności pożarowej wskazanej w projekcie. Połączenia krawędzi styków winny być wykonane w sposób wskazany przez dostawcę systemu. Ścianki o grubości ¼ cegły murować na zaprawie cementowej marki >3

### **Ściany z gazobetonu**

Należy uwzględnić odpowiednie wymagania przeciwpożarowe. Łączenia z elementami żelbetowymi należy wykonać ze stali nierdzewnej. Fugi łączące ściany z innymi częściami należy oskrobać, oczyścić, wypełnić odpowiednią pianką (sznur) oraz zakończyć trwale

elastyczną masą uszczelniającą nadającą się do pomalowania. Powierzchnia oddana będzie w stanie gotowym do pomalowania.

### **Ściany murowane z pustaków**

Ściany zaprojektowane jako ściany murowane z pustaków ceramicznych wykonać z pustaków klasy 15 MPa na zaprawie M3 MPa. Filarki międzyokienne wykonać na zaprawie M5 MPa. Pustaki powinny mieć sprawdzoną gęstość objętościową na zgodność z normami dla odmiany bloczków określonej w dokumentacji. Wilgotność w chwili wbudowania  $\leq 20\%$ .

Ściany z pustaków murować na zaprawie cementowo – wapiennej. Pustaki murować z zachowaniem wiązania jak dla cegły ceramicznej na pełne spoiny o grubości 15 mm dla spoin poziomych i 10 mm dla spoin pionowych ( dopuszczalne odchyłki grubości spoin  $\pm 3$  mm)

Mury wznosić na całej ich długości, a ściany podłużne i poprzeczne wykonywać jednocześnie z odpowiednim przewiązaniem lub zakotwieniem. Przed murowaniem pustaki obficie zlać wodą w celu zabezpieczenia przed odciąganiem wody przez nie

Narożniki muru – według zasad wiązania pospolitego stosując na przemian przenikanie się poszczególnych warstw obu ścian, tę samą zasadę stosować przy wiązaniu ścian poprzecznych o grubości większej od 6 cm ze ścianami zewnętrznymi

Mury z kanałami dymowymi, spalinowymi lub wentylacyjnymi wykonywać z cegły w tym samym murze konstrukcyjnym stosować pustaki jednakowej odmiany i klasy. W murach nośnych z pustaków nie wolno wykonywać bruzd lub wnęk z wyjątkiem bruzd dla przewodów instalacji elektrycznej, wycinane za pomocą skrobaczek lub frezowania

Szerokość wieńca żelbetowego w ścianie zewnętrznej z pustaków  $\geq 18$  cm,

Odbiór obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych powinien obejmować:

Sprawdzenie prawidłowości połączeń poziomych i pionowych.

Sprawdzenie mocowania elementów do deskowania lub ścian.

Sprawdzenie prawidłowości spadków rynien.

Sprawdzenie szczelności połączeń rur spustowych z przewodami kanalizacyjnymi. Rury spustowe mogą być montowane po sprawdzeniu drożności przewodów kanalizacyjnych.

### **Roboty dekarsko – blacharskie.**

Papa termozgrzewalna, wierzchniego pokrycia na osnowie z tkanin poliestrowych na bazie asfaltów modyfikowanych SBS, oznaczonych symbolem PYE-PV-250 S5.

Papę wierzchniego pokrycia położyć należy na papie podkładowej .Kleić należy przy pomocy palnika gazowego na gaz propan-butan. Palnik powinien być ustawiony w taki sposób, aby jednocześnie podgrzewał podłoże i wstęgę papy od strony przekładki antyadhezyjnej. Niedopuszczalne jest miejscowe nagrzewanie papy, prowadzące do nadmiernego spływu masy asfaltowej lub jej zapalenia. Fragment wstęgi papy z nadtopioną powłoką asfaltową należy natychmiast docisnąć do ogrzewanego podłoża wałkiem o długości równej szerokości pasma papy.

Odbiór wykonanego pokrycia dachowego z papy polegał będzie na:

- sprawdzeniu właściwości, jakości i parametrów technicznych zastosowanej papy wierzchniego pokrycia,
- szczelności złączy poszczególnych pasów ułożonej papy podkładowej i wierzchniego pokrycia,
- gładkość i równość powierzchni ułożonej papy,

- ocenie przylegania pokrycia do podłoża na całej powierzchni, bez widocznych fałd, pęcherzy stwarzających możliwość powstania zastoisk wodnych.

## **ST 2.2 ROBOTY WYKOŃCZENIOWE**

### **Środek biocydowy**

Środek grzybobójczy przeznaczony do zwalczania pleśni, mchów, porostów i glonów.

Dodatkowe właściwości produktu: niezawierający metali ciężkich, wodorozcieńczalny.

#### **DANE TECHNICZNE:**

Baza:            roztwór biocydów organicznych

Temperatura stosowania: od +5 do +25°C

Czas schnięcia:            ok. 4 godz.

Orientacyjne zużycie:     od 0,2-0,3 l/m<sup>2</sup>

Preparat zawiera organiczne biocydy, mogące podrażniać oczy, skórę i drogi oddechowe. Podczas pracy nie wolno palić ani spożywać posiłków. Stosować rękawice i okulary ochronne. Wszelkie zachłapania preparatem natychmiast zmywać wodą. W przypadku kontaktu z oczami spłukiwać je przez kilka minut bieżącą wodą i zasięgnąć porady lekarza. Pomieszczenia po zastosowaniu preparatu należy wietrzyć do zaniku zapachu przed oddaniem ich do użytku. Preparat trzymać z dala od żywności. Chronić przed dziećmi.

Wyrób musi posiadać aprobatę techniczną lub europejską aprobatę techniczną, lub odpowiadać wymaganiom odpowiedniej aktualnej rekomendowanej normy lub co najmniej równoważna we wszystkich parametrach technicznych.

### **Środek gruntujący**

Materiał wodorozcieńczalny na bazie mikroemulsji silikonowej wodorozcieńczalny, stosowany, przed wykonaniem warstwy wykończeniowej. Lub co najmniej równoważna we wszystkich parametrach technicznych.

#### **Łączniki mechaniczne:**

Kołki rozporowe – wkręcane, wykonane z tworzywa sztucznego (nylon, polipropylen, poliamid, polietylen) lub z blachy stalowej, z rdzeniem metalowym lub z tworzywa. Wyposażone są w talerzyki spiralne.

Wkręty nierdzewne – wkręty samowierzące.

### **Zaprawa zbrojąca**

bezcementowa, wzmocniona włóknami masa наносzona na powierzchnię płyt izolacyjnych, w której zatapia się siatka zbrojąca. Gotowa do użycia, elastyczna masa do klejenia i wykonywania warstwy zbrojącej lub co najmniej równoważna we wszystkich parametrach technicznych.

Wymagana przyczepność do styropianu w stanie powietrzno-suchym:  $\geq 0,15$  [Mpa].

Wymagana przyczepność do styropianu po 2 dniach zanurzenia w wodzie i 2 h suszenia:  $\geq 0,15$  [Mpa].



Wymagana przyczepność do styropianu po 2 dniach zanurzenia w wodzie i 7 dniach suszenia:  $\geq 0,15$  [Mpa].

Wymagana przyczepność do betonu w stanie powietrzno-suchym:  $\geq 1,20$  [Mpa].

Wymagana przyczepność do styropianu po 2 dniach zanurzenia w wodzie i 2 h suszenia:  $\geq 0,30$  [Mpa].

Wymagana przyczepność do styropianu po 2 dniach zanurzenia w wodzie i 7 dniach suszenia:  $\geq 1,20$  [Mpa].

### **Siatka zbrojąca**

siatka z włókna szklanego lub co najmniej równoważna co do poniższych parametrów technicznych, impregnowana przeciwalkalicznie o min. gramaturze  $155 \pm 5$  g/m<sup>2</sup>, wtapiana w zaprawę zbrojącą.

Wymiar oczek w świetle 5,8x6,3mm.

Wymagana odporność na zrywanie wzdłuż osnowy i wątku po 28 dniach (w warunkach laboratoryjnych): min. 1600N.

Wymagana odporność na zrywanie wzdłuż osnowy i wątku po 28 dniach (w 5% roztworze wodnym wodorotlenku sodu): min. 1000N.

Wymagane wydłużenie względne przy wymaganych wartościach siły zrywającej wzdłuż osnowy i wątku (w warunkach laboratoryjnych) po 28 dniach: maks. 3,5%.

Wymagane wydłużenie względne przy wymaganych wartościach siły zrywającej wzdłuż osnowy i wątku (w 5% roztworze wodnym wodorotlenku sodu) po 28 dniach: maks. 2,0%.

Strata prażenia w temp. 625oC -  $19 \pm 2$  %.

### **Zaprawy (masy) tynkarskie:**

Masa silikonowa – oparta na spoiwach organicznych (dyspersje polimerowe) i żywicy silikonowej gotowa do wykonywania tynków cienkowarstwowych. Barwiona w masie lub malowana. Tynk powinien być odporny na starzenie naturalne, zmienną temperaturę, działanie światła i promieni słonecznych oraz oddziaływania erozyjne i mechaniczne. Wymagane są tynki w postaci gotowej masy, odporne na działanie alg i grzybów i o wysokiej przepuszczalności pary wodnej, , typu baranek o parametrach:

Gęstość objętościowa 1,7-1,9 g/cm<sup>3</sup>

Współczynnik przepuszczalności wody „w” < 0,05 kg/(m<sup>2</sup>h<sup>1/2</sup>)

Współczynnik dyfuzji pary wodnej  $\mu$  20-40

Klasa reakcji na ogień A2-s1, d0

Przewodzenia ciepła  $\lambda$  - 0,7 W/(m\*K)

### **Farby**

Zaleca się farbę elewacyjną na bazie siloksanów, która powinna posiadać właściwość ekstremalnego zredukowania przyczepności cząsteczek brudu, a dzięki temu zdolność samooczyszczania przez padający deszcz. Wymagana jest również wysoka przepuszczalność pary wodnej i CO<sub>2</sub>, oraz wysoka odporność na działanie alg i grzybów. Farba powinna być wzmocniona dodatkowo (oprócz podstawowej warstwy biobójczej zawartej w farbie) na odporność na działanie alg, grzybów, mchów, porostów preparatem dodawanym w czasie barwienia lub na budowie często zwanym GARANTEM. Lub co najmniej równoważny co do poniższych parametrów

Kolory elewacji wg projektu.

gęstość – 1,5 g/cm<sup>3</sup>

gęstość strumienia dyfuzji pary wodnej  $V - 2100 \text{ g/(m}^2 \text{ d)}$   
ekwiwalentna grubość warstwy powietrza  $s_d - \text{max. } 0,01 \text{ m}$   
współczynnik dyfuzji pary wodnej  $\mu - 50$   
współczynnik przenikania wody  $w - 0,05 \text{ kg/(m}^2 \text{ h}^{1/2})$   
współczynnik przepuszczalności  $\text{CO}_2$   $i - 91 \text{ g/(m}^2 \text{ d)}$   
opór dyfuzyjny  $\text{CO}_2 - 9 \cdot 10^3$   
grubość powłoki  $- 160\text{--}220 \text{ }\mu\text{m}$

### **Liczba łączników**

Na 1m 10 szt2. Minimalna długość łączników 26 cm (uwzględniająca grubość już istniejącej warstwy docieplenia) Jako łączników należy użyć łączników o zredukowanej punktowej przenikalności cieplnej (0,001-0,002 W/K).

### **Akcesoria elewacyjne:**

- taśma rozprężna – taśma z pianki butylowej
- profil narożny – profil narożny z PCV zakończony siatkami zbrojącymi szerokości 10 cm

### **ST 31 INSTALACJE WOD-KAN**

Przewody instalacji wody ciepłej i cyrkulacji powinny być izolowane termicznie zgodnie z PN-85/3-02421. Stosowany do izolacji materiał winien posiadać certyfikat ze znakiem „B”. Przewody zostaną zaizolowane termicznie elastyczną izolacją z wytłaczanego polietylenu o zamkniętej strukturze komórkowej. Grubość izolacji zgodnie z projektem.

Lokalizację przewodów oraz ich rozmieszczenie należy wytrasować na podstawie rzutów projektu. Rozprowadzenie przewodów wodociągowych należy wykonać na wierzchu ścian i stropów w odległości min. 2 cm od nich. Przewody zasilające należy prowadzić w przestrzeniach międzystropowych ciągów komunikacyjnych. Przewody zasilające zostaną zaizolowane termicznie elastyczną izolacją z wytłaczanego polietylenu o zamkniętej strukturze komórkowej. Grubość izolacji określa projekt.

Przewody wodne montować przy zachowaniu bezpiecznych odległości od innych instalacji wewnętrznych :

- poziome przewody wody ppoż. i kanalizacyjne – 15 cm ;
- poziome przewody centralnego ogrzewania – 15 cm;
- równoległe i pionowe przewody ppoż., kanalizacja i c.o. – 10 cm.

Zgodnie z przepisami zabrania się układania przewodów wodociągowych nad przewodami elektrycznymi.

Przewody wody zimnej w budynku układać ze spadkiem 3 ‰ w kierunku spustów. Rury do ścian i stropów mocować za pomocą uchwytów lub haków z uszczelką gumową w następujących odległościach:

- przewody poziome co 3,0 m;
- przewody pionowe co 2,0 m.

Po prawidłowo wykonanej próbie szczelności instalację wodociągowa należy poddać płukaniu oraz dezynfekcji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wszystkie zawory odcinające instalacji wody ppoż. należy zaplombować w stanie otwartym (wymagania p.poz.).

Zastosować hydrant o średnicy wskazanej w projekcie wyposażony w zawór hydrantowy skośny, mosiężny, zwijadło kompletne, prądownicę DN 12, wąż tłoczony płasko.

## **Woda ciepła i cyrkulacyjna**

Główne przewody rozprowadzające instalacji wody ciepłej i cyrkulacyjnej należy prowadzić trasami określonymi dla instalacji wody zimnej. Całość instalacji rozprowadzającej wody ciepłej i cyrkulacyjnej wykonać z rur instalacyjnych z tworzywa. Jako armaturę należy stosować zawory kulowe o połączeniach gwintowanych pracujących na ciśnienie 1 MPa przy temp. +100°C (woda ciepła) oraz zawory regulacyjne termostatyczne  $\phi 20$  (woda cyrkulacyjna), z funkcją przegrzewu do 70° C, zastosowanie których pozwala na rezygnację z kryzowania instalacji.

Sposób prowadzenia, mocowania, przechodzenia przez przegrody budowlane, próba szczelności wg opisu jak dla wody zimnej .

## **ST 33 INSTALACJE C.O**

### **Armatura regulacyjna grzejnikowa**

Armatura regulacyjna grzejnikowa jest podstawowym organem miejscowej regulacji mocy cieplnej grzejnika w instalacji centralnego ogrzewania. Powinna zawierać element dławiący umożliwiający regulację hydrauliczną 1-go stopnia , zwaną regulacją eksploatacyjną . Grzejniki z połączeniem dolnym mają wbudowane wkładki zaworowe, które wyposażać należy w głowice termostatyczne

Ponadto na przewodach zasilających i powrotnych grzejników z połączeniem dolnym zamontować należy zawory odcinające z nastawą wstępną. Grzejnikowe zawory termostatyczne powinny spełniać wymagania normy PN-M-75010(EN215).

## **ST 34 WENTYLACJA**

### **Kanały wentylacyjne**

Kanały wentylacyjne powinny być szczelne.

Do uszczelnienia połączeń kołnierzowych należy stosować uszczelki z gumy miękkiej lub mikroporowatej. W przypadku prowadzenia powietrza o temperaturze wyższej od 60°C należy stosować uszczelki z gumy o podwyższonej odporności temperaturowej.

Połączenia kołnierzowe kanałów należy skręcać śrubami i nakrętkami sześciokątnymi, zakładanymi z jednej strony kołnierza. Śruby nie powinny wystawać poza nakrętki więcej niż na wysokość połowy nakrętki śruby. Skręcenie śrub zaleca się wykonywać parami po dwie przeciwległe leżące śruby.

Powierzchnia kołnierzy powinna być gładka bez zadziorów i innych defektów.

Płaszczyzny styku kołnierzy powinny być do siebie równoległe.

Połączenia bezkołnierzowe przewodów należy uszczelnić na całym obwodzie.

Kanały wentylacyjne należy mocować na podwieszeniach lub podporach.

Rozstawienie ich powinno być takie, aby ugięcie kanału pomiędzy sąsiednimi punktami zamocowania nie przekraczało 2 cm. Konstrukcja podpory lub podwieszenia powinna wytrzymywać obciążenie równe co najmniej trzykrotnemu ciężarowi przypadającego na nią odcinka kanału wraz z

ewentualnym osprzętem i izolacją.

Kanały wentylacyjne przechodzące przez strop lub ścianę powinny posiadać pod kanałami wkładki i amortyzacyjne z wełny mineralnej lub innego materiału o podobnych właściwościach na grubości ściany lub stropu.

Kanały przechodzące przez dach należy zaopatrzyć w typową podstawę dachową zabezpieczającą przed przeciekami niezależnie od tego czy są one zakończone wywietrzakami, czy daszkami.

Kanały wentylacyjne prowadzące powietrze o wilgotności względnej powyżej 80% powinny być ułożone ze spadkiem co najmniej 5/% w kierunku ruchu powietrza. W najniższym punkcie kanału powinien być wmontowany króciec odwadniający z zaworem lub syfonem, z odprowadzeniem do kanalizacji.

Jeżeli kanał przechodzi przez pomieszczenia, w których różnica temperatury między transportowanym powietrzem a pomieszczeniami przekracza 10°C, należy wykonać izolację cieplną zabezpieczającą przed nadmiernymi zyskami lub stratami ciepła kanałów, a także przed kondensacją pary wodnej.

Kanały typu "Spiro" należy łączyć na kołnierze, wsuwki lub opaski rozłączne, z uszczelnieniem gumą mikroporowatą. Dopuszcza się stosowanie połączeń opaskami z termokurczliwego tworzywa sztucznego.

Przewody elastyczne należy łączyć szczelnie z przewodami i nawiewnikami opaską zaciskową.

Elementy instalacji modernizowanej zdemontować i zutylizować.

Wywiew z pomieszczenia wentylatorowi wykonać z rur PCW łączonych na uszczelkę. Zapewnić szczelność połączeń. Wyrzut zakończyć kolanem z PCW 45st. w celu ochrony przewodu przed deszczem.

### **Izolacja kanałów wentylacyjnych**

W przypadku konieczności prowadzenia kanałów z tworzyw sztucznych lub innych materiałów palnych przez więcej niż jedną strefę pożarową, należy je osłonic trwałą obudową o odporności ogniowej odpowiadającej odporności ogniowej dla ścian lub stropów oddzielenia przeciwpożarowego. Należy surowo przestrzegać wytycznych montażowych producenta odpowiedniego systemu izolacji ognioochronnej.

Palna izolacja cieplna i akustyczna przewodów wentylacyjnych może być stosowana tylko na zewnętrznej ich powierzchni, z jednoczesnym osłonięciem okładziną z materiałów niepalnych. Wewnętrzna powierzchnia przewodów, wymagająca izolacji akustycznej może być wyłożona wyłącznie materiałem niepalnym.

Kanały wentylacyjne prowadzone przez pomieszczenia, których nie obsługują, powinny być obudowane ściankami o klasie odporności ogniowej, odpowiadającej wymaganiom dla ścian tych pomieszczeń.

Łączenie pomieszczeń z różnych stref pożarowych przewodami wentylacyjnymi z tworzyw sztucznych lub innych materiałów palnych jest niedopuszczalne.

W pomieszczeniach, w których występują pyły, a także w pomieszczeniach, w których wymagania w zakresie czystości są zaostrzone, zewnętrzne powierzchnie kanałów powinny być gładkie i łatwe do oczyszczenia, zabezpieczone przed możliwościami zanieczyszczenia cieczami łatwo zapalnymi lub mieszaninami innych palnych substancji, a ponadto zabezpieczone przed gromadzeniem się elektryczności statycznej.

Dla pomieszczeń I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego należy kanały wentylacyjne prowadzić oddzielnie dla każdego pomieszczenia.

Odległość nieizolowanych kanałów wentylacyjnych od wykładzin i powierzchni palnych powinna wynosić co najmniej 0,5 m.

Kanały i urządzenia wentylacyjne mogą być osłonięte materiałami dekoracyjnymi trudno zapalnymi lub elementami z drewna grubości co najmniej 1 cm, pod warunkiem, że długość ich nie przekroczy 25 m, a powierzchnia – 10% podłogi, przy czym ogólna powierzchnia materiałów palnych nie powinna być większa niż 40% powierzchni podłogi.

### **Klapy rewizyjne**

Klapy rewizyjne powinny zapewnić możliwość czyszczenia oraz wymiany uszkodzonego elementu składowego instalacji.

Wykonanie otworów rewizyjnych nie powinno obniżać wytrzymałości i szczelności przewodów, jak również własności cieplnych akustycznych i pożarowych.

Należy zapewnić dostęp do otworów rewizyjnych w przewodach zamontowanych nad stropem podwieszonym.

### **Przepustnice regulacyjne**

Elementy regulacji przepływu powietrza należy montować w miarę możliwości na prostych odcinkach kanałów w odległości od kolan lub odgałęzień: - trzech średnic równoważnych - przepustnice jednopłaszczyznowe, - dwóch średnic równoważnych - przepustnice wielopłaszczyznowe o współbieżnym ruchu łopat, jednej średnicy równoważnej - przepustnice wielopłaszczyznowe o przeciwbieżnym ruchu łopat.

Elementy regulacyjne powinny być łatwo dostępne dla obsługi. Mechanizmy napędu przepustnic powinny umożliwiać łatwą zmianę położenia łopat, w zakresie od pełnego otwarcia do pełnego zamknięcia. Wymagane jest zapewnienie możliwości stałego zablokowania dźwigni napędu w wybranym położeniu łopat oraz wyraźne oznaczenie położenia otwartego i zamkniętego przepustnicy.

## **ST 36 INSTALACJE ELEKTRYCZNE**

### **Obudowy**

Należy wykonać jako rozdzielnie wiszące na ścianie lub stojące wraz odpowiednią konstrukcją mocowania, z odporną na uderzenia pokrywą panoramiczną i szybkozamykającym zamkiem.

Obudowy muszą ze wszystkich czterech stron posiadać płyty podstawowe z dającymi się wyłamać wytłoczeniami kołnierзовymi.

W celu wprowadzenia kabli i przewodów należy przewidzieć zastosowanie dławnicowych połączeń śrubowych z materiału izolacyjnego, który jest odporny na uderzenia.

Wielkości szaf rozdzielczych należy zwymiarować w taki sposób, aby pozostawała 20%-owa rezerwa miejsca oraz aby bez stosowania mechanicznych wentylatorów szafkowych wewnątrz szafy nie powstawały temperatury przekraczające 35°.

Możliwe jest zastosowanie szczelin wentylacyjnych, o ile nie stoją one w sprzeczności ze stopniem ochrony.

Przed dostarczeniem szaf rozdzielczych należy je w pierwszej kolejności poddać odpowiedniej obróbce wstępnej za pomocą farby rdzochronnej oraz polakierować za

pomocą lakieru kryjącego odpornego na uderzenia i zarysowania. Uzgodnienie kolorów ze Zlecniodawcą odbędzie się w toku realizacji zlecenia.

Wszystkie szafy rozdzielcze należy wyposażyć w takie same klucze bezpieczeństwa.

Przed rozpoczęciem produkcji należy dokonać uzgodnienia ze wszystkimi firmami uczestniczącymi w budowie, aby ustalić jednolity wyrób w zakresie szaf rozdzielczych. Wszystkie elementy instalacji, które przewodzą prąd należy chronić przed dotykiem stosując w tym celu odpowiednie środki.

Dla potrzeb umieszczenia odpowiednich schematów obwodowych należy w szafie rozdzielczej na stałe umocować, na wewnętrznej stronie drzwi, odpowiednią kieszeń wykonaną z materiału niepalnego.

Wszystkie elementy należące do danego układu roboczego należy w taki sposób rozmieścić na płycie montażowej, aby w wyraźny sposób można było rozpoznać zależność funkcjonalną.

Jeżeli w jednej wspólnej szafie rozdzielczej ujętych jest kilka instalacji, to wówczas każdej z nich należy przyporządkować jej własny bezpiecznik prądowy. Pojedyncze, niezależne od instalacji silniki (np. poszczególne pompy itd.) mogą być od strony prądu sterowniczego dołączone do jednej z instalacji, o ile ich liczba nie będzie wymagać własnego bezpiecznika prądu sterowniczego dla tych silników.

Wszystkie bezpiecznikowe automaty należy wykonać jako wysokowydajne urządzenia, z ograniczeniem prądowym, z selektywnym zachowaniem w stosunku do wcześniej włączonego organu ochronnego.

Wszystkie styczniki muszą być przeznaczone do bezzakłóceńowej pracy ciągłej.

Wszystkie urządzenia przeznaczone do wbudowania należy łączyć w ramach danej instalacji, ale należy je również umieszczać w ramach jednego pola szafy rozdzielczej, w podziale na aparaturę łączeniową i aparaturę regulacyjną. Duży nacisk należy to położyć na łatwą i bezpieczną obsługę oraz łatwą i szybką wymianę i serwisowanie.

Wszystkie elementy do zabudowy, które są istotne z punktu widzenia obsługi i nadzoru, jak przyciski, wyłączniki sterujące, lampy sygnałowe i instrumenty pomiarowe, należy zabudować w drzwiach frontowych i umieścić w rozsądny sposób pod kątem danej instalacji.

Każde pole szafy rozdzielczej zawiera świetlówkę, włączaną za pomocą kontaktu drzwiowego, który jest gotowy do pracy również przy wyłączonym wyłączniku głównym. Każde pole zasilające wyposażane jest w gniazdo ze stykiem ochronnym 230 V, 16 A, które jest gotowe do pracy również przy wyłączonym wyłączniku głównym.

Wpusty kablowe, w przypadku szaf sterowniczych w osłonie z blachy stalowej, należy wykonać w blaszanej pokrywie za pomocą kablowych metalowych połączeń gwintowych. Po dokonaniu instalacji kablowe połączenia gwintowe należy zamknąć za pomocą odpowiedniego kitu.

Przyporządkowywanie wprowadzonych kabli / przewodów do zacisków należy wykonać w górnej przestrzeni krosowania rozdzielni lub w kanale kablowym ze zdejmowaną pokrywą, która powinna być zwymiarowana odpowiednio do rozmiaru kabli.

Komorę krosowania należy na całej szerokości szafy rozdzielczej wyposażyć w połówkowe połączenia gwintowe odpowiednio do liczby obwodów prądowych wraz z ich rezerwami.

## **Kable**

Muszą być zamocowane do szyny zbiorczej za pomocą uchwytów. Przyporządkowywanie wprowadzonych kabli - jak wyżej.

Stopień ochrony / środki ochronne

Dany stopień ochrony wymagany dla tablicy rozdzielczej jest zależny od wymaganego miejsca ustawienia i zastosowania.

Bezpośrednio od tego zależy rozmiar tablicy rozdzielczej, rodzaj wpustu kablowego, wentylacji nawiewnej i wywiewnej, zwymiarowanie przewodów doprowadzających itd.

## **Zaciski i okablowanie**

Jako zaciski odgałęźne należy stosować rozdzielnicowe listwy zaciskowe na szynach nośnych w wykonaniu odpornym na prądy pełzające. Każda strona zacisku może być zajęta tylko przez jedną żyłę.

W specjalny sposób należy oznaczyć zaciski, które są pod napięciem nawet przy wyłączonym włączniku głównym.

Dla przyłączy typu N należy stosować zaciski rozdzielcze typu N.

Dla przyłączy typu PE (przewód ochronny) należy stosować zaciski przeznaczone dla przewodów ochronnych (uziomów).

Zaciski typu N oraz PE należy oznaczyć w wyraźny sposób.

Przewody o różnych napięciach należy wewnątrz szafy rozdzielczej zainstalować jako różnokolorowe i odpowiednio je oznaczyć.

Mocowanie sprzętu do zabudowy w szafie rozdzielczej powinno nastąpić za pomocą połączeń śrubowych (gwint w płycie montażowej) na płycie montażowej z powłoką rdzochronną i pomalowanej kolorem wg RAL.

Oznaczenie sprzętu należy wykonać w czytelny i trwały sposób zarówno na płycie montażowej jak i na urządzeniu.

Końce przewodu należy za pomocą odpowiednich środków (np. karbowane końcówki kablowe itd.) dopasowanych do przyłącza urządzenia oraz zacisku, zabezpieczyć przed odkręcaniem się, rozplataniem się oraz przed powstawaniem oporności przejściowej.

Kluczowe urządzenia sterujące należy za pomocą zabudowanych zamków bezpieczeństwa zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych. Przyłącze elektryczne należy zainstalować w giętkich przewodach w kanałach kablowych aż do przesyłowej listwy zaciskowej umieszczonej na drzwiach szafy rozdzielczej.

Giętkie przewody łączące między drzwiami listwą zaciskową a listwą zaciskową płyty montażowej należy poprowadzić w giętkim przewodzie ochronnym, który obustronnie musi być wyposażony w opaski dociskowe.

Drzwi szafy rozdzielczej muszą być w widocznym miejscu, w dobrze przewodzący sposób połączone z obudową szafy za pomocą giętkiego przewodu uziemiającego (minimalny przekrój 10 mm<sup>2</sup>).

Okablowanie należy wykonać linką miedzianą. Niedopuszczalne jest stosowanie przewodów jednodrutowych.

**Oznakowanie:**

Wszystkie zaciski i wszelkie elementy zabudowane jak: bezpieczniki, bezpieczniki samoczynne, styczniki pod obciążeniem, przekaźniki, transformatory, regulatory itd., należy zaopatrzyć w dokładne oznaczenia pozycji na schemacie ideowym. Tabliczki należy umieścić na płycie montażowej obok lub nad urządzeniami.

Urządzenia wtykowe lub zespoły montażowe należy opisać dwukrotnie, po pierwsze na cokole na płycie montażowej i po drugie na samym zespole wtykowym.

Wszystkie urządzenia na tablicy czołowej należy oznaczyć grawerowanymi tabliczkami resopal, z których będzie można odczytać dokładną funkcję, jaką pełni urządzenie.

Mocowanie sprzętu do zabudowy na tablicy rozdzielczej powinno nastąpić za pomocą połączeń śrubowych (gwint w płycie montażowej) na płycie montażowej z powłoką rdzochronną i pomalowanej kolorem wg RAL lub w sposób równoważny.

Oznaczenie sprzętu należy wykonać w czytelny i trwały sposób zarówno na płycie montażowej jak i na urządzeniu.

Okablowanie sprzętu powinno zostać wykonane za pomocą przewodów w kanałach kablowych wykonanych z tworzywa sztucznego ze zdejmowaną osłoną, przy czym należy zapewnić 20%-ową rezerwę miejsca w kanałach. Końce przewodu należy za pomocą odpowiednich środków (lutowanie, karbowane końcówki kablowe), zabezpieczyć przed odkręcaniem się, rozplataniem się oraz przed powstawaniem oporności przejściowych w dopasowaniu do przyłącza urządzenia oraz zacisku.